

Vplyv rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie vo veci plošného odhaľovania informácií o konečných užívateľoch výhod na právny poriadok Slovenskej republiky

Kubinec, M., Ušiaková, L., Dzimko, J., Krištiaková, K.*

KUBINEC, M., UŠIAKOVÁ, L., DZIMKO, J., KRIŠTIAKOVÁ, K.: Vplyv rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie vo veci plošného odhaľovania informácií o konečných užívateľoch výhod na právny poriadok Slovenskej republiky. *Právny obzor*, 106, 2023, č. 5, s. 447–460. <https://doi.org/10.31577/pravnyobzor.2023.5.05>

The impact of the decision of the Court of Justice of the European Union in the matter of widespread disclosure of information about the final users of benefits on the legal order of the Slovak Republic. The authors analyze the Judgment of the Court of Justice of the European Union in joined cases C-37/20 WM and C-601/20 Sovim SA v Luxembourg Business Registers of 22.11.2022 and its impact on the legal regulation of the disclosure of data on the end-user of benefits in the legal order of the Slovak Republic. The authors suggest possible application problems as well as de lege ferenda considerations in relation to this decision and its impact on the Slovak legal order.

Key words: *beneficial ownership, commercial register, register of legal persons, register of public sector partners, Court of Justice of the European Union*

Úvod

Vo všeobecnosti je možné konštatovať, že v súčasnosti je otázka právnej regulácie skutočného vlastníctva obchodných spoločností či v širšom zmysle právnických osôb, veľmi aktuálna a neustále naberať na intenzite, a to najmä v oblasti právnych predpisov proti praniu špinavých peňazí. Najmä z tohto dôvodu majú orgány verejnej moci záujem vedieť, kto má prospech z činnosti konkrétnej obchodnej spoločnosti, aby zabránili praniu špinavých peňazí alebo financovaniu teroristických skupín. Trend prijímania zákonov, ktoré odhaľujú skutočných vlastníkov spoločností, je možné vnímať ako celosvetový, a to najmä po tzv. kauze *Panama papers*.¹

Zákonom č. 52/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, bol novelizovaný zákon č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, sa s účinnosťou od 1. januára 2019 do právneho poriadku Slovenskej republiky transponovala Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu (ďalej aj ako „Smernica o boji proti praniu špinavých peňazí“).

* Doc. JUDr. Ing. Martin Kubinec, PhD., JUDr. Lenka Ušiaková, PhD., Mgr. Jakub Dzimko, Mgr. Klára Krištiaková, Katedra obchodného a finančného práva, Právnická fakulta UMB Banská Bystrica.

¹ FORMISANI, R. Beneficial ownership and effective transparency. In SICLARI, D. (ed.) *The New Anti-Money Laundering Law*. Cham : Palgrave Macmillan, 2016, s. 33. Dostupné na: doi.org/10.1007/978-3-319-29099-7_3.

V súvislosti s touto právnou úpravou vznikla podnikateľským subjektom povinnosť identifikovať konečného užívateľa výhod, príbežne aktualizovať identifikačné údaje o ňom a tieto údaje uchovávať. Údaje o konečnom užívateľovi výhod sa zapisujú do viacerých štátom zriadených registrov, pričom týmto spôsobom sú dostupné aj širokej verejnosti. Práve dostupnosť údajov o konečnom užívateľovi výhod je dlhodobo predmetom viacerých polemík, a to najmä v otázke, komu tieto údaje majú byť dostupné, v akom rozsahu a na aké účely.

V nadväznosti na to nedávny rozsudok Súdneho dvora Európskej únie v spojených veciach C-37/20 WM a C-601/20 Sovim SA proti Luxembourg Business Registers zo dňa 22. novembra 2022 (ďalej aj ako len „Rozsudok“) obmedzuje možnosť verejnej dostupnosti údajov o konečných užívateľoch výhod širokej verejnosti.

Cieľom príspevku je poukázať na vplyv Rozsudku na právny poriadok Slovenskej republiky, ako aj poukázať na prípadné aplikačné problémy, ktoré v súvislosti s implementáciou tohto rozhodnutia do právneho poriadku Slovenskej republiky môžu vzniknúť.

1. K záväznosti rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie v prejudiciálnom konaní vo všeobecnosti

Na posúdenie vplyvu Rozsudku na právny poriadok Slovenskej republiky je potrebné vymedziť záväznosti rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie, ktoré boli vydané v prejudiciálnom konaní na právne poriadky členských štátov.

Prejudiciálne konanie pred Súdny dvorom Európskej únie je konanie, ktoré zásadne ovplyvňuje tvorbu judikatúry slovenských súdov. Ide o nesporné konanie, v ktorého rámci Súdny dvor Európskej únie odpovedá na otázky položené zo strany národných súdov členských štátov počas trvania samotného sporu pred národným súdom. Je potrebné zdôrazniť, že odpovede poskytnuté Súdny dvorom Európskej únie neriešia meritum veci samotného sporu riešeného národným súdom, ale poskytujú sudcovi národného súdu členského štátu interpretáciu práva Európskej únie potrebnú na rozhodnutie v merite veci samej. Na základe odpovedí zo Súdneho dvora Európskej únie sudca národného súdu členského štátu následne aplikuje právo Európskej únie na samotný spor, ktorý je pred ním vedený a vo veci samej rozhodne. Zároveň sudca národného súdu členského štátu, ak rieši otázku interpretácie práva Európskej únie, ktorá už bola riešená pred Súdny dvorom Európskej únie, je povinný poznať takúto judikatúru a správne na ňu odkázať.²

Je nesporné, že Súdny dvor Európskej únie je jednou z kľúčových inštitúcií zabezpečujúcich jednotnosť výkladu práva Európskej únie, čím výrazne vplýva nielen na judikatúru členských štátov, ale aj na ich právne poriadky univerzálne, a to vďaka záväznému výkladu, ktorý poskytuje národným súdom.

Dosah rozhodnutí vydaných v prejudiciálnom konaní sa môže prejavovať v dvoch rovinách, a to v rovine záväznosti *erga omnes* a záväznosti *inter partes*. Prejudiciálne

² JEŽOVÁ, D. Záväznosť rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie v prejudiciálnom konaní so zameraním na verejné obstarávanie. In *Acta Facultatis Iuridicae Universitatis Comenianae*. Roč. 38, 2019, č. 2, s. 75. Dostupné na: <https://afi-archiv.flaw.uniba.sk/index.php/AFI/article/view/45>.

konanie má charakter nesporového konania, ktoré môže iniciovať národný súd členského štátu za účelom získania odpovede na určitú ním stanovenú otázku vo veci aplikácie práva Európskej únie. Touto odpoveďou, a teda výkladom Súdneho dvora Európskej únie, je národný súd následne viazaný pri riešení sporu, v ktorom došlo k nejasnostiam vo vzťahu k aplikácii práva Európskej únie a ktorý bol pre národný súd impulzom na iniciovanie prejudiciálneho konania. Tu sa prejavuje záväznosť rozhodnutia vydaného v prejudiciálnom konaní v rovine *inter partes*.³

V tomto smere sa prejavuje záväznosť rozhodnutia pôsobiaca *erga omnes*, ktorú je možné demonštrovať na rozsudku CILFIT, ako jednom z kľúčových rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie, podľa ktorého „...súd, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je povinný obrátiť sa na Súdny dvor, ak sa v spore pred týmto súdom položí otázka týkajúca sa práva Spoločenstva, s výnimkou prípadov, keď skonštatuje, že položená otázka nie je relevantná alebo že Súdny dvor už podal výklad sporného ustanovenia Spoločenstva, alebo že správne uplatnenie práva Spoločenstva je také jednoznačné, že neexistujú o tom nijaké rozumné pochybnosti...“⁴

Všeobecnú záväznosť rozhodovacej činnosti Súdneho dvora Európskej únie vydananej v prejudiciálnom konaní však Súdny dvor Európskej únie deklaroval už predtým, a to vo veci *Da Costa en Schaake*.⁵

Vo vzťahu k časovému účinkom judikatúry Súdneho dvora Európskej únie je potrebné konštatovať, že Súdny dvor Európskej únie výkladom ustanovení práva Európskej únie objasňuje zmysel a pôsobnosť tohto vykladaného ustanovenia už od okamihu, keď toto ustanovenie nadobudlo účinnosť, a teda Súdny dvor Európskej únie interpretované ustanovenie musia vnútroštátne súdy aplikovať aj na právne vzťahy, ktoré vznikli alebo boli založené pred vynesením prejudiciálneho rozhodnutia. Prejudiciálne rozhodnutie teda nemá konštitutívny, ale len deklaratórny charakter.⁶

Judikatúra Súdneho dvora Európskej únie nezaväzuje len súdy toho štátu, ktorý prejudiciálnu otázku položil, ale aj súdy všetkých ostatných členských štátov, čo je logické z hľadiska na snahu o dosiahnutie garancie jednotného výkladu práva Európskej únie pre všetky členské štáty.

Z rozhodovacej činnosti Súdneho dvora Európskej únie (napr. z rozsudku *Regina v. Secretary of State*)⁷ vyplýva, že záväznosť rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie siaha ešte ďalej, keďže je rozhodujúca nielen pre súdy členských štátov Európskej únie, ale aj pre zákonodarné orgány jednotlivých členských štátov v rámci legislatívneho pro-

³ JEŽOVÁ, D. Záväznosť rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie v prejudiciálnom konaní so zameraním na verejné obstarávanie. In *Acta Facultatis Iuridicae Universitatis Comenianae*. Roč. 38, 2019, č. 2, s. 75. Dostupné na: <https://afi-archiv.flaw.uniba.sk/index.php/AFI/article/view/45>.

⁴ Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 6. 10. 1982, C-238/81, CILFIT and Lanificio di Gavardo SpA v. Ministri of Health.

⁵ Pozri rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 27. 3. 1963, C-28/62, *Da Costa en Schaake NV, Jacob Meijer NV, Hoechst-Holland NV v. Administrationfiscale néerlandaise*.

⁶ Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 12. 2. 2008, C-2/06, *Willy Kempter KG v. Hauptzollamt Hamburg-Jonas*.

⁷ Pozri rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 9. 2. 1999, I-666, C-167/97, *Regina v. Secretary of State*.

cesu. Nemožno opomenúť ani výkonné orgány, keďže aj pre tie je judikatúra Súdneho dvora Európskej únie v prejudiciálnom konaní smerodajná.⁸

V nadväznosti na všetky uvedené skutočnosti je zrejmé, že prejudiciálne rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie vytvárajú ustálenú judikatúru záväznú tak pre súdy, ako aj ostatné orgány všetkých členských štátov Európskej únie v rámci aplikácie práva Európskej únie. Ak teda Súdny dvor Európskej únie vyhlási v rozsudku určitú normu práva Európskej únie, resp. ustanovenia určitého záväzného aktu Európskej únie za neplatné, tým dochádza k zrušeniu aplikovateľnosti daného záväzného aktu vo všetkých členských štátoch.⁹

2. Právny stav pred prijatím Rozsudku

Smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/843 z 30. mája 2018 bola novelizovaná Smernica o boji proti praniu špinavých peňazí. Podľa novelizovaného článku 1 ods. 1 je cieľom smernice zabrániť používaniu finančného systému Európskej únie na účely prania špinavých peňazí a financovania terorizmu. Smernica o boji proti praniu špinavých peňazí zároveň v článku 30 bod 3 v spojení s článkom 31 bod 4 uložila členským štátom povinnosť uchovávať informácie o skutočných vlastníkoch (konečných užívateľoch výhod) obchodných spoločností registrovaných v príslušných členských štátoch v registri.

Podľa článku 3 bod 3 prvá veta Smernice proti praniu špinavých peňazí sa konečným užívateľom výhod rozumie akákoľvek fyzická osoba, ktorá skutočne ovláda alebo vykonáva kontrolu nad klientom, a/alebo fyzická osoba, v ktorej mene sa transakcia alebo činnosť vykonáva. Článok 30 bod 5 Smernice proti praniu špinavých peňazí vytvoril prístup k informáciám o konečnom užívateľovi výhod právnickej osoby v zmysle článku 54 Zmluvy o fungovaní Európskej únie pre nasledujúce skupiny osôb:

- a) príslušné orgány členských štátov a finančné spravodajské jednotky, a to bez obmedzenia;
- b) povinné subjekty, a to v rámci povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v súlade s kapitolou II Smernice proti praniu špinavých peňazí;
- c) komukoľvek zo širokej verejnosti, pričom komukoľvek je povolený prístup aspoň k menu, mesiacu a roku narodenia, krajine pobytu a štátnej príslušnosti konečného užívateľa výhod, ako aj k povahe a rozsahu držaného podielu konečného užívateľa výhod.

Členské štáty sú v súlade s predmetnou Smernicou povinné zabezpečiť, aby sa informácie o konečnom užívateľovi výhod uchovávali v niektorom z centrálnych registrov každého členského štátu, napríklad v obchodnom registri, registri spoločností podľa článku 3 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/101/ES¹⁰ alebo vo verejnom

⁸ JEŽOVÁ, D. Záväznosť rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie v prejudiciálnom konaní so zameraním na verejné obstarávanie. In *Acta Facultatis Iuridicae Universitatis Comenianae*. Roč. 38, 2019, č. 2, s. 78 – 79. Dostupné na: <https://afi-archiv.flaw.uniba.sk/index.php/AFI/article/view/45>.

⁹ JEŽOVÁ, D. Záväznosť rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie v prejudiciálnom konaní so zameraním na verejné obstarávanie. In *Acta Facultatis Iuridicae Universitatis Comenianae*. Roč. 38, 2019, č. 2, s. 81 – 82. Dostupné na: <https://afi-archiv.flaw.uniba.sk/index.php/AFI/article/view/45>.

¹⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/101/ES zo 16. septembra 2009 o koordinácii záruk, ktoré sa od obchodných spoločností v zmysle článku 48 ods. 2 zmluvy vyžadujú v členských štátoch na ochra-

registri. Členské štáty sú zároveň povinné vyžadovať, aby informácie uchovávané v centrálnom registri údajov o konečných užívateľoch výhod boli primerané, presné a aktuálne. Za týmto účelom sú povinné implementovať dostatočné procesné mechanizmy, ktoré zahŕňajú požadovanie od povinných subjektov, a ak je to vhodné a v rozsahu, v akom táto požiadavka zbytočne nezasahuje do ich funkcií, od príslušných orgánov, aby ohlasovali všetky nezrovnalosti, ktoré zistia medzi informáciami o konečných užívateľoch výhod dostupných v centrálnych registroch a informáciami o vlastníckych právach, ktoré majú k dispozícii. V prípade ohláseného nesúladu členské štáty zabezpečia prijatie primeraných opatrení na vyriešenie nesúladu v primeranom čase a medzitým, ak je to vhodné, uvedenie konkrétnej poznámky v centrálnom registri. Členské štáty môžu za podmienok určených vo vnútroštátnom práve poskytnúť prístup k dodatočným informáciám umožňujúcim identifikáciu konečného užívateľa výhod. Uvedené dodatočné informácie zahŕňajú aspoň dátum narodenia alebo kontaktné údaje v súlade s pravidlami na ochranu údajov. Členské štáty sa však môžu rozhodnúť podmieniť sprístupnenie informácií uchovávaných v ich vnútroštátnych registroch online registráciou a zaplatením poplatku, ktorý nesmie prekročiť administratívne náklady na sprístupnenie informácií vrátane nákladov na údržbu a vývoj registra o konečných užívateľoch výhod.

Po implementácii európskej legislatívy v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovania terorizmu do vnútroštátneho právneho poriadku Slovenskej republiky vznikla právnickým osobám zákonná povinnosť zápisu konečného užívateľa výhod do obchodného registra.¹¹ Informácie o konečnom užívateľovi výhod sa nachádzajú v neverejnej časti obchodného registra v súlade s § 10 ods. 5 zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.¹²

Je však potrebné poukázať na skutočnosť, že tieto údaje neverejnými nezostávajú, keďže tieto informácie sú následne uverejnené v registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci,¹³ do ktorého má ku dňu tvorby tohto článku voľný prístup ktokoľvek prostredníctvom portálu <https://rpo.statistics.sk/rpo>.¹⁴

---

nu záujmov spoločníkov a tretích osôb s cieľom zabezpečiť rovnocennosť týchto záruk (Ú. v. EÚ L 258, 1. 10. 2009, s. 11).

¹¹ S účinnosťou od 1. januára 2019 v dôsledku účinnosti zákona č. 52/2018 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorým bol novelizovaný zákon č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

¹² ŠAFRANKO, I., AZUD, J., MACEK, J. *Zákon o registri partnerov verejného sektora. Komentár*. Bratislava: C. H. Beck, 2021, s. 3.

¹³ Register právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci bol zriadený od 1. novembra 2015 v súlade s Národnou koncepciou informatizácie verejnej správy a príslušnou legislatívou, pričom od 16. mája 2016 je referenčným registrom v súlade s § 51 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov. Register predstavuje zdroj právne platných údajov o právnických osobách, podnikateľoch a orgánoch verejnej moci, ktoré sú v súčasnosti registrované alebo evidované vo viac ako 100 zdrojových registroch a evidenciách rôznych informačných systémov.

¹⁴ VALČEK, A. *Európsky súd odmietol plošné zverejňovanie skutočných vlastníkov*. Dostupné na: <https://www.trend.sk/pravo/europsky-sud-odmietol-plosne-zverejnovanie-skutocnych-vlastnikov>.

Tieto údaje o konečnom užívateľovi výhod poskytuje samotný subjekt, ktorého sa zápis týka, a ten aj zodpovedá za pravdivosť a správnosť týchto údajov. Ak by mal niekto zo širokej verejnosti záujem o overenie legitímnosti údajov o konečnom užívateľovi výhod zapísanom v tomto registri, nemá možnosť obrátiť sa na žiaden orgán verejnej moci alebo justície.

Ďalším registrom, v ktorom sú zverejňované údaje o konečných užívateľoch výhod, je register partnerov verejného sektora, ktorý vznikol na základe unikátneho, tzv. protischránkového zákona.¹⁵ Do tohto registra sa však zapisujú len partneri verejného sektora, ktorými sú subjekty vstupujúce do obchodných vzťahov s verejným sektorom, a teda sú prijímateľmi prostriedkov z verejných zdrojov. Taktiež sem možno zaradiť subjekty podnikajúce v regulovaných odvetviach, no platí, že sa v tomto smere nedá hovoriť o plošnom zápise všetkých podnikateľov.¹⁶ V prípade registra partnerov verejného sektora je možné konštatovať, že jeho právna úprava je precíznejšia, a to napr. aj vo vzťahu k správnosti údajov vedených v tomto registri, keďže do procesu zápisu vstupuje tretia, nezaujatá osoba (tzv. oprávnená osoba), ktorá je spoluzodpovedná za správnosť informácií o tom subjekte, pre ktorý plní úlohu oprávnenej osoby.

Bezchybnosť údajov je zabezpečená aj prostredníctvom ďalšieho mechanizmu, a to vďaka možnosti registrujúceho orgánu – Okresného súdu Žilina, ktorý je oprávnený – či už z vlastného podnetu (*ex officio*) alebo na základe kvalifikovaného podnetu – overiť korektnosť údajov vedených v registri. Je potrebné poznamenať, že v súlade s § 12 ods. 2 zákona č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je kvalifikovaný podnet oprávnený podať ktokoľvek, pričom však musí opísať skutočnosti, odôvodňujúce dôvodnú pochybnosť o pravdivosti alebo úplnosti údajov o konečnom užívateľovi výhod zapísaných v registri.¹⁷

S porušením povinností súvisiacich so zápisom konečného užívateľa výhod do registra partnerov verejného sektora, ako aj do obchodného registra, sú spojené sankcie. Sankcia v prípade pochybenia pri zápise do obchodného registra predstavuje pokutu do výšky 3 310 eur – v tejto súvislosti je potrebné poukázať na skutočnosť, že podľa § 11 zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je teoreticky možné sankcionovať nezapísanie údajov o konečnom užívateľovi výhod, ako aj uvedenie nepravdivých údajov o konečnom užívateľovi výhod. Zámerne poukazujeme na skutočnosť, že uloženie takejto sankcie je možné len teoreticky, pretože pri zápise údajov o konečnom užívateľovi výhod do obchodného registra neexistuje zákonný mechanizmus, na ktorého základe by bolo možné verifikovať zapísané údaje.

¹⁵ Zákon č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

¹⁶ VARGAŠTOK, P., HRONČEK, R., KOŠÍKOVÁ, V. *Zákon o registri partnerov verejného sektora. Komentár*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2020, s. 9.

¹⁷ ZIGO, D., VINCENT, F. „Beneficial Owners“ Policy: Comparison of Its Efficacy in the West with Prospects for Curbing Corruption in China. In *Danube*. Roč. 12, 2021, č. 4, s. 279. Dostupné na: doi.org/10.2478/danb-2021-0018.

V prípade porušenia povinností vyplývajúcich zo zákona o registri partnerov verejného sektora je tento kontrolný, ako aj sankčný mechanizmus dokonalejší, keďže aktuálna právna úprava umožňuje registrovanému súdu – Okresnému súdu Žilina – uložiť pokutu, a to v osobitných prípadoch až do výšky 1 000 000 eur. S uložením pokuty zároveň môžu byť spojené aj ďalšie zákonné dôsledky, napr. s rozhodnutím o uložení pokuty je automaticky a *ex lege* spojené aj rozhodnutie o vylúčení podľa § 13a Obchodného zákonníka.¹⁸

Vzhľadom na rozdielnosť sankcií v prípade zápisu do príslušného registra a s prihliadnutím aj na iné mechanizmy zabezpečujúce správnosť údajov zapísaných v registri partnerov verejného sektora je možné skonštatovať, že štát kladie oveľa väčší dôraz na korektnosť údajov zapísaných práve v registri partnerov verejného sektora. Na základe uvedeného je teda možné predpokladať, že pre štát je oveľa dôležitejšie, aby zabezpečil bezchybnosť identifikácie konečného užívateľa výhod subjektu zapísaného práve v registri partnerov verejného sektora.¹⁹

3. Možné dosahy prijatia Rozsudku na právny poriadok Slovenskej republiky

Tribunal d'arrondissement de Luxembourg (Okresný súd Luxemburg, Luxembursko) podal návrh na začatie prejudiciálneho konania na podklade konaní vedených na tomto súde medzi účastníkmi konania WM a Sovim SA proti Luxembourg Business Registers, pretože tento register odmietol vyhovieť ich požiadavke na zabránenie prístupu širokej verejnosti k údajom o konečných užívateľoch výhod. Súdny dvor Európskej únie mal v rámci tohto prejudiciálneho konania posúdiť platnosť článku 30 ods. 5 písm. c) Smernice (EÚ) 2018/843, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2015/849, ktorá stanovuje povinnosť členským štátom zabezpečiť, aby boli údaje o vlastníckych právach (o konečných užívateľoch výhod) prístupné *komukoľvek zo širokej verejnosti*. Platnosť sa mala skúmať vo vzťahu k článkom 7 a 8 Charty základných práv Európskej únie, ktoré garantujú práva na súkromný a rodinný život a právo na ochranu osobných údajov.

Súdny dvor Európskej únie konštatoval, že v posudzovanom prípade je potrebné zobrať na pomyselnú misku váh verejný záujem sledovaný zverejňovaním údajov o konečných užívateľoch výhod vo vzťahu k boju proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu na jednej strane, a zásah do základných práv na súkromie a ochranu osobných údajov garantovaných Chartou základných práv Európskej únie a potencionálne riziká a nebezpečenstvá, ktoré z takéhoto zásahu vyplývajú na druhej strane. Súd mal názor, že tento zásah je príliš ofenzívny a nie je proporcionálny k úžitkom, ktoré takéto intervencie

¹⁸ K problematike vylúčenia osoby podľa § 13a Obchodného zákonníka pozri napr. UŠIAKOVÁ, L. *Dis-kvalifikácia z výkonu funkcie v obchodnom práve*. Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici – Belianum, 2022, 195 s. ISBN 978-80-557-1963-4. Dostupné na: doi.org/10.24040/2022.9788055719634.

¹⁹ ZIGO, D. *Beneficial ownership regulation: Slovakia and selected countries. I Challenges of Law in Business and Finance*. Bukurešť : ADJURIS – International Academic Publisher, 2021, s. 50. Dostupné na: <https://lawinbusiness.vse.cz/wp-content/uploads/Challenges-of-Law-in-Business-and-Finance.pdf>.

do práv prinášajú, a najmä vystavujú konečného užívateľa výhod príliš veľkému riziku vydierania, zastrašovania, obťažovania alebo iného druhu násillia plynúceho z vedomosti širokej verejnosti o majetkových pomeroch konečného užívateľa výhod.

Keďže sa Súdny dvor Európskej únie v tomto rozhodnutí v podstate vyjadril, že transparentnosť a odkrytie skutočných vlastníkov v prípade „činnosti verejnej povahy“ a „použitia verejných prostriedkov“ je vo všeobecnom záujme a môže odôvodniť aj takéto závažné zásahy do základných práv zakotvených v článkoch 7 a 8 Charty základných práv Európskej únie, je možné predpokladať, že toto rozhodnutie by sa nemalo dotýkať zákona o registri partnerov verejného sektora a údajov v ňom zverejňovaných.

Pri posudzovaní primeranosti zásahu postupoval Súdny dvor Európskej únie podľa trojčlenného testu známeho z jeho judikatúry tykajúcej sa uchovávanía prevádzkových a lokalizačných údajov²⁰, ktorý vyžaduje posúdenie súladu opatrenia s požiadavkami vhodnosti, nevyhnutnosti a proporcionality vo vzťahu k sledovanému cieľu všeobecného záujmu. Súdny dvor Európskej únie vyslovil názor, že prístup širokej verejnosti k informáciám o konečnom užívateľovi výhod v zmysle Smernice o boji proti praniu špinavých peňazí a z toho vyplývajúca zvýšená transparentnosť môže prispieť k dosiahnutiu cieľa všeobecného záujmu spočívajúceho v predchádzaní praniu špinavých peňazí a financovania terorizmu, a to z dôvodu, že verejná povaha tohto prístupu a z toho vyplývajúca zvýšená transparentnosť sa podieľajú na vytvorení prostredia, pri ktorom bude menej pravdepodobné, že sa využije na tieto účely.²¹

Zároveň Súdny dvor Európskej únie vysvetlil, že výnimky z ochrany osobných údajov a jej obmedzenia sa uskutočňujú v medziach toho, čo je prísne nevyhnutné, pričom ak sa ponúka výber medzi viacerými opatreniami vhodnými na dosiahnutie sledovaných legitímnych cieľov, je potrebné prikloniť sa k najmenej obmedzujúcemu opatreniu. Súdny dvor Európskej únie taktiež preskúmal požiadavku proporcionality. Posudzoval, či predmetné legislatívne opatrenia, ktoré znamenajú zásah do práv zakotvených v článkoch 7 a 8 Charty základných práv Európskej únie, stanovujú jasné a presné pravidlá upravujúce rozsah a uplatnenie opatrení, ktoré stanovuje, a ukladajúce minimálne požiadavky tak, aby dotknuté osoby mali dostatočné záruky umožňujúce účinne chrániť ich osobné údaje pred rizikami zneužitia.

V tejto súvislosti Súdny dvor Európskej únie konštatoval, že tieto hmotnoprávne pravidlá stanovujúce zásah do práv zaručených článkami 7 a 8 Charty základných práv Európskej únie prostredníctvom poskytovania dodatočných informácií umožňujúcich identifikáciu konečných užívateľov výhod teda nezodpovedajú požiadavke jasnosti a presnosti.²² Nakoniec, pri porovnávaní závažnosti zisteného zásahu s významom sledovaného cieľa všeobecného záujmu Súdny dvor Európskej únie poznamenal, že realizácia politiky boja proti praniu špinavých peňazí je prevažne úlohou príslušných orgánov ve-

²⁰ Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 5. 4. 2022, C-140/20, G.D. v. The Commissioner of the Garda Síochána a i.

²¹ BREWCZYŃSKA, M. *Privacy and data protection vs public access to entrepreneurs' personal data. Score 2:0*. Dostupné na: https://europeanlawblog.eu/wp-content/uploads/2022/12/ELB_Blogpost-542022.pdf.

²² Analogicky aj stanovisko 1/15 Súdneho dvora Európskej únie (veľkej komory) zo dňa 26. 7. 2017, EU:C:2017:592, Dohoda PNR medzi EÚ a Kanadou.

rejnej moci, ako aj takých subjektov, akými sú úverové alebo finančné inštitúcie, ktoré z dôvodu svojej činnosti podliehajú osobitným povinnostiam v tejto oblasti. Vzhľadom na to Súdny dvor Európskej únie konštatoval, že fakultatívne ustanovenia článku 30 bod 5a a bod 9 Smernice o boji proti praniu špinavých peňazí, ktoré členským štátom umožňujú podmieniť prístup informácií o konečných užívateľoch výhod online registráciou a za výnimočných okolností stanoviť výnimky z prístupu širokej verejnosti k týmto informáciám, nemôžu same osebe preukázať ani náležité vyváženie medzi sledovaným cieľom všeobecného záujmu a základnými právami zakotvenými v článkoch 7 a 8 Charty základných práv Európskej únie, ani existenciu dostatočných záruk, ktoré by dotknutým osobám umožnili účinne chrániť svoje osobné údaje pred rizikom zneužitia.²³

Súdny dvor Európskej únie SDEÚ na záver konštatoval, že zákonodarca Európskej únie nedokázal nájsť správnu rovnováhu medzi bojom proti praniu špinavých peňazí, resp. bojom proti financovaniu terorizmu, a dostatočnou ochranou osobných údajov. Rozsudok vyvoláva potrebu, aby všetky vnútroštátne zákonodarné orgány prehodnotili svoje vykonávanie Smernice o boji proti praniu špinavých peňazí v bode, ktorý bol Rozsudkom vyhlásený za neplatný.²⁴

Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vydaný v rámci prejudiciálneho konania podľa článku 267 ods. 1 písm. b) Zmluvy o fungovaní Európskej únie je právne záväzný v rozsahu samotného výroku, ktorý sa má vykladať s ohľadom na odôvodnenie rozhodnutia.²⁵ Vo výrokovej časti Súdny dvor Európskej únie vyhlásil, že článok 1 bod 15 písm. c) Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/843 z 30. mája 2018, ktorou sa mení Smernica o boji proti praniu špinavých peňazí, je neplatný v rozsahu, v akom zmenil článok 30 ods. 5 prvý pododsek písm. c) Smernice o boji proti praniu špinavých peňazí, v tom zmysle, že tento článok 30 ods. 5 prvý pododsek písm. c) vo svojom takto zmenenom znení stanovuje, že členské štáty musia zabezpečiť, aby boli informácie o konečných užívateľoch výhod podnikateľských subjektov a iných právnych subjektov, ktoré boli zaregistrované na ich území, prístupné v každom prípade komukoľvek zo širokej verejnosti.

Zrušenie platnosti tohto ustanovenia je právne záväzné pre všetky inštitúcie Európskej únie a orgány vnútroštátneho práva aplikujúce predmetnú právnu normu, pričom zrušenie sa uplatňuje retroaktívne (*ex tunc*). V tejto súvislosti bude nevyhnutná novelizácia Smernice o boji proti praniu špinavých peňazí, ktorá zosúladí Smernicu s Rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie. Následne bude nevyhnutné, aby členské štáty novelizovali svoju vnútroštátne legislatívu s novelizovaným znením Smernice. V prechodnom období však vnútroštátne orgány členských štátov sú povinné vykladať Smernicu

²³ BREWCZYŃSKA, M. *Privacy and data protection vs public access to entrepreneurs' personal data. Score 2:0*. Dostupné na: https://europeanlawblog.eu/wp-content/uploads/2022/12/ELB_Blogpost-542022.pdf.

²⁴ WAHL, T. *CJEU: No Unrestricted Access to Data of Beneficial Owners*. Dostupné na: <https://eucrim.eu/news/cjeu-no-unrestricted-access-to-data-of-beneficial-owners/>.

²⁵ Fachbereich Europa Deutscher Bundestag: *Reformbedarf nach der Entscheidung des EuGH zum luxemburgischen Transparenzregister (EuGH, Urteil v. 22. November 2022, Rs. C-37/20, C-601/20)*. Dostupné na: <https://www.bundestag.de/resource/blob/934626/1edc22b70d2263a6781331af44e9d231/PE-6-075-22-pdf-data.pdf>.

v súlade s Rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie, pretože právo Európskej únie je nevyhnutné vykladať aj v kontexte judikatúry Súdneho dvora Európskej únie.

Považujeme za legitímne, aby subjekt, ktorý prijíma verejné zdroje a vstupuje do hospodárskych vzťahov v rámci verejného sektora, bol transparentný a odhalil svojich beneficentov ako osoby, ktoré skutočne prijímajú úžitky z činnosti tohto subjektu. Takýto subjekt totiž obchoduje s verejným sektorom dobrovoľne, a ak chce prijímať majetkový prospech z verejných zdrojov alebo podnikat' v regulovaných odvetviach, musí byť uzrozumený s tým, že bude pre spoločnosť známy jeho konečný užívateľ výhod. Je tiež možné dôvodne predpokladať, že široká verejnosť má objektívny záujem vedieť, kam prúdia verejné prostriedky, do ktorých v podstate sama prispieva. Myslíme si, že tento právny názor je súladný s Rozsudkom, ako aj s doterajšou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít v Slovenskej republike.²⁶

Iná situácia nastáva v prípade zápisu konečného užívateľa výhod do obchodného registra a jeho následného zverejnenia v registri právnických osôb. Ako sme už skôr naznačili, právnické osoby zapisované do obchodného registra mali po implementácii príslušnej európskej legislatívy povinnosť dodatočne samostatným podaním zapísať informácie o konečných užívateľoch výhod, a to do 31. decembra 2019. Všetky novovzniknuté subjekty po 1. novembri 2018 musia túto informáciu uvádzať už pri prvozápise do obchodného registra. Tieto informácie však ostávajú v neverejnej časti obchodného registra, teda nie sú viditeľné vo výpisoch z obchodného registra ani v Obchodnom vestníku.²⁷ Ako sme už uviedli, tieto údaje sú však v súčasnosti (v čase tvorby tohto článku) stále verejne dostupné v registri právnických osôb. Je však pravdepodobné a zároveň je aj možné legitímne očakávať, že tak ako je to v iných členských štátoch, aj u nás sa začnú tieto informácie utajovať, teda budú vymazané z akýchkoľvek verejne prístupných portálov ako priamy dôsledok Rozsudku.

Rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie však stanovilo určité mantinely utajenia identity skutočných vlastníkov – beneficentov, resp. konečných užívateľov výhod. Tieto informácie naďalej aj po prijatí rozhodnutia zostanú dostupné pre všetky príslušné orgány členských štátov a finančné spravodajské jednotky členských štátov, ďalej pre tzv. povinné subjekty, ktorými sú napríklad finančné inštitúcie, banky, advokáti, notári, a to v rámci povinnej starostlivosti vo vzťahu k svojmu klientovi v zmysle zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozsudok túto výsadu priznáva aj tlačí a organizáciám občianskej spoločnosti, teda novinárom alebo mimovládny organizáciám, ktoré majú podľa Súdneho dvora Európskej únie legitímny záujem, aby týmito informáciami disponovali, pretože práve oni sú tými subjektmi, ktoré majú účinne napomáhať v boji proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu.²⁸

²⁶ Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 26. 5. 2020, sp. zn. II. ÚS 222/2020.

²⁷ ŠAFRANKO, I., AZUD, J., MACEK, J. *Zákon o registri partnerov verejného sektora. Komentár*. Bratislava : C. H. Beck, 2021, s. 3.

²⁸ VALČEK, A. *Európsky súd odmietol plošné zverejňovanie skutočných vlastníkov*. Dostupné na: <https://www.trend.sk/pravo/europsky-sud-odmietol-plosne-zverejnovanie-skutocnych-vlastnikov>.

V zmysle Rozsudku disponujú legitímnym záujmom na poznaní totožnosti skutočného vlastníka aj osoby, ktoré chcú vstupovať so zapisovanými subjektmi do obchodných vzťahov. Podnikatelia pri výkone svojich činností často vstupujú do hospodárskych a finančných vzťahov s rôznymi subjektmi, pričom si v rámci konania s odbornou starostlivosťou preverujú, resp. sa informujú o osobe, s ktorou budú uzatvárať kontrakty. Súdny dvor Európskej únie v rozhodnutí deklaruje svoj úmysel naďalej zachovať túto možnosť pre podnikateľské subjekty, a preto ustanovil, že aj tieto subjekty disponujú legitímnym záujmom. Avšak súčasne z rozhodnutia nie je známe, ako budú tieto subjekty selektované od ostatnej širokej verejnosti. Nevedno teda, ako svoj legitímny záujem preukážu. V tomto smere je možné konštatovať, že práve preukazovanie legitímneho záujmu bude veľkou výzvou pre zákonodarné orgány členských štátov Únie.

Boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu je pre spoločnosť nepochybne kľúčový – je totiž vo verejnom záujme, aby sa upevňovala dôvera vo finančné systémy a zabezpečila ich transparentnosť. Niet pochýb o tom, že široká verejnosť mala a stále aj má v tomto boji nezastupiteľnú úlohu. Aj napriek tomu je tento judikát veľkým prínosom, a to najmä v oblasti posilnenia základných práv fyzických osôb, ktoré čerpajú úžitky z činnosti, resp. z podnikania právnickej osoby, a môže viesť k zlepšeniu ich života vďaka väčšej možnosti uchovať si svoje súkromie.

Aj podľa názoru Súdneho dvora Európskej únie negatíva, ktoré plošné zverejňovanie identity konečného užívateľa výhod prináša, značne prevyšujú verejný záujem spoločnosti na odkrývaní totožnosti utajovaných beneficietov. Koneční užívatelia výhod sa môžu stať terčom rôznych útokov kriminálne závadových osôb, ktoré majú záujem na profitovaní z postavenia tejto osoby – potencionálnej obeť trestných činov. Takéto riziká a nebezpečenstvá pre fyzické osoby nie sú úmerné výhodám plynúcim z doterajšej právnej úpravy, a to platí aj vo vzťahu k vlastníkom rôznych schránkových spoločností.

Ako sme už uviedli, netreba zabúdať, že Súdny dvor Európskej únie naďalej zachováva určité štandardy transparentnosti tým spôsobom, že identity konečných užívateľov výhod ostanú pre určité subjekty známe, a to najmä pre orgány a inštitúcie členských štátov, ktoré sa zaoberajú odhaľovaním a objasňovaním protiprávných konaní súvisiacich so zneužívaním finančného systému vo svoj prospech, a to prostredníctvom páchania trestnej činnosti. Prístup k údajom o konečných užívateľoch výhod budú mať aj tzv. povinné osoby, novinári a subjekty, ktoré disponujú legitímnym záujmom, napríklad z dôvodu uzatvorenia kontraktu. A, samozrejme, je zachovaná publicita konečných užívateľov výhod subjektov vystupujúcich vo verejnom sektore, pri ktorých je odhaľovanie vlastníckej štruktúry doslova strategické.

Je možné, že tento rozsudok Súdneho dvora Európskej únie prinesie mnoho komplikácií v aplikačnej praxi, najmä vo vzťahu k už spomínanému preukazovaniu legitímneho záujmu podnikateľov, ktorí budú mať záujem vykonávať obchodné transakcie s inými spoločnosťami.²⁹

²⁹ VALČEK, A. *Európsky súd odmietol plošné zverejňovanie skutočných vlastníkov*. Dostupné na: <https://www.trend.sk/pravo/europsky-sud-odmietol-plosne-zverejnovanie-skutocnych-vlastnikov>.

No aj napriek tomu je výrazným krokom vpred, najmä v oblasti posilnenia práv na súkromie a ochranu osobných údajov fyzických osôb, ktoré požívajú úžitky plynúce z činnosti tej-ktorej právnickej osoby, teda za predpokladu, že neprofítujú z obchodov s verejným subjektom. Nie je možné uprednostniť požiadavku a volanie verejnosti po absolútnom odkrytí vlastníckych štruktúr všetkých právnických osôb pred ochranou práv garantovaných Chartou základných práv a slobôd.³⁰ Právnická osoba, ktorá nevstupuje do obchodných vzťahov s verejným sektorom a pohybuje sa výlučne na trhu medzi súkromnými osobami, nemá dôvod byť verejnosti známa a má právo ostať skrytá.

V reakcii na Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie predložila vláda Slovenskej republiky na rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky návrh zákona, ktorým sa novelizuje zákon č. 272/2015 Z. z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci a o zmene v znení neskorších predpisov. Návrh zákona neobsahuje úpravu, ktorá by obmedzovala prístup verejnosti k údajom zo záznamu o konečných užívateľoch výhod na preukázanie oprávneného záujmu, ako to vyplýva z Rozsudku Súdneho dvora Európskej únie.

Realizáciou Rozsudku sa obnovuje pôvodná požiadavka Smernice o boji proti praniu špinavých peňazí na prístup na základe preukazovania oprávneného záujmu, ktorý môže byť súčasne podmienený registráciou alebo platením poplatku. Návrh zákona na jednej strane nezrušuje zverejňovanie údajov o konečných užívateľoch výhod v registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci (právo fyzickej osoby na ochranu súkromia), no na druhej strane ani neustanovuje mechanizmus zúženého prístupu k záznamu o konečnom užívateľovi výhod vedenom v registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci pre žiadateľa, ktorý môže preukázať oprávnený záujem (právo verejnosti na informácie). Národná rada Slovenskej republiky návrh zákona schválila, avšak ku dňu tvorby tohto príspevku ešte nebol podpísaný prezidentkou Slovenskej republiky.

Záver

Koncept plošnej identifikácie konečného užívateľa výhod určite vždy mal a stále aj má svoje nesporné pozitíva. Odkrývanie identity poberateľov pôžitkov z činnosti právnickej osoby je nesporne významným a dôležitým nástrojom pri odhaľovaní a objasňovaní trestných činov páchatel'ov, ktorí sa snažia skryť za „korporátny závoj“ obchodných spoločností.³¹

Prinajmenšom má nepochybne odstrašujúci účinok pre subjekty, ktoré by inak mali záujem o nekalé a najmä nelegálne operácie ukryté pod nejasnú vlastnícku štruktúru obchodnej spoločnosti. Nemožno však opomenúť skutočnosť, že zverejňovanie informácií o konečných užívateľoch výhod subjektov pôsobiacich len v čisto súkromnej sfére,

³⁰ SAKTOROVÁ, L. Is there a private life free from forms of social control? In *Hungarian Journal of Legal Studies*. Roč. 60, 2019, č. 1, s. 91. Dostupné na: doi.org/10.1556/2052.2019.60106.

³¹ ZIGO, D. Beneficial ownership regulation: Slovakia and selected countries. In *Challenges of Law in Business and Finance*. Bukurešť: Adjuris – International Academic Publisher, 2021, s. 48. Dostupné na: <https://lawinbusiness.vse.cz/wp-content/uploads/Challenges-of-Law-in-Business-and-Finance.pdf>.

teda subjektov nemajúcich záujem o obchodovanie so subjektmi verejného sektora, výrazným spôsobom podkopáva zásady ochrany osobných údajov a súkromia, ktoré sú súčasťou základných práv.³²

Ochrana základných práv a slobôd musí byť zaručená, a preto aj keď je do istej miery spoločensky žiaduce, aby verejnosť mohla poznať osoby, ktoré skutočne stoja za obchodnými spoločnosťami pohybujúcimi sa na trhu, nemôžeme takýto záujem spoločnosti nadradit' nad základné práva zaručené aj Chartou základných práv Európskej únie. Stále totiž existujú iné mechanizmy, ktoré zabezpečia, aby sa predchádzalo a zabráňovalo možným nežiaducim účinkom utajenia konečných užívateľov pred verejnosťou. Tieto mechanizmy môže zákonodarca zlepšiť a posilniť tak, aby účinky rozhodnutia Súdneho dvora nepredstavovali ohrozenie ochrany finančného systému pred legalizáciou výnosov z trestnej činnosti a financovaním terorizmu. Takýmto posilnením môže byť napríklad zavedenie prísnych sankcií pre prípad uvedenia nesprávnych údajov pri identifikácii konečného užívateľa výhod v obchodnom registri.³³

Jednou z možností je aj vytvorenie právnych mechanizmov, ktoré by umožnili subjektom, pre ktoré zostanú údaje o konečných užívateľoch výhod sprístupnené, si tieto údaje overiť, teda inšpirovať sa niektorými inštitútmi zákona o registri partnerov verejného sektora.

Literatúra

- BARANÍK, K., HAMULÁK, O. In supporting role cast: the EU Charter of fundamental rights : reflection of the EU Charter in the adjudication of Slovak Constitutional court. In *European studies : the review of European law, economics and politics*. Roč. 8, 2021, č. 1, s. 67 – 82. ISSN 1805-8809
- BREW CZYŃSKA, M. *Privacy and data protection vs public access to entrepreneurs' personal data. Score 2:0*. Dostupné na: https://europeanlawblog.eu/wp-content/uploads/2022/12/ELB_Blogpost-542022.pdf
- FORMISANI, R. *Beneficial ownership and effective transparency*. In SICLARI, D. (ed.) *The New Anti-Money Laundering Law*. Cham: Palgrave Macmillan, 2016, s. 25 – 43. ISBN 978-331929099-7. Dostupné na: doi.org/10.1007/978-3-319-29099-7_3
- JEŽOVÁ, D. *Prejudiciálne konanie pred Súdny m dvorom EÚ*. Žilina : Eurokódex, 2013, 168 s. ISBN 978-80-8155-026-3
- JEŽOVÁ, D. Závaznosť rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie v prejudiciálnom konaní so zameraním na verejné obstarávanie. In *Acta Facultatis Iuridicae Universitatis Comeniana*. Roč. 38, č. 2, 2019, s. 74 – 83. ISSN 1336-6912. Dostupné na: <https://afi-archiv.flaw.uniba.sk/index.php/AFI/article/view/45>.
- KUPEC, V., ŠVEC, M., MADLEŇÁK, A. European model of personal data protection (GDPR) in the practice of employee representatives with regard to the communication process. In *Ad Alta : journal of interdisciplinary research*. Roč. 12, č. 2, 2022, s. 152 – 157. ISSN 1804-7890
- MARTINEZ, A. L. Beneficial Ownership Transparency: Accomplishment and obstacles. In *SSRN Electronic Journal*. 2021, s. 63 – 78. Dostupné na: <https://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3820479>
- PÍRY, M. *Verejný záujem*. Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela – Belianum, 2021, 184 s. ISBN 978-80-557-1907-8

³² MARTINEZ, A. L. Beneficial Ownership Transparency: Accomplishment and obstacles. In *SSRN Electronic Journal*. 2021, s. 74. Dostupné na: <https://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3820479>.

³³ ZIGO, D. Beneficial ownership regulation: Slovakia and selected countries. In *Challenges of Law in Business and Finance*. Bukurešť : Adjuris – International Academic Publisher, 2021, s. 55. Dostupné na: <https://lawinbusiness.vse.cz/wp-content/uploads/Challenges-of-Law-in-Business-and-Finance.pdf>.

- PÍRY, M. Verejný záujem. In *Finančné právo, daňové právo a správne právo v európskom priestore: recenzovaný zborník vedeckých štúdií*. Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela – Belianum, 2019, s. 142 – 212. ISBN 978-80-557-1585-8
- SAKTOROVÁ, Ľ. Is there a private life free from forms of social control? In *Hungarian Journal of Legal Studies*- Roč. 60, 2019, č. 1, s. 86 – 94. ISSN 2560-1067. Dostupné na: doi.org/10.1556/2052.2019.60106
- ŠAFRANKO, I., AZUD, J., MACEK, J. *Zákon o registri partnerov verejného sektora. Komentár*. Bratislava : C. H. Beck, 2021, 408 s. ISBN 978-80-89603-98-5
- ŠEVCOVÁ, K. *Preliminary questions before civil courts and the impact of the European Union law in the light of their future direction*. In *European studies : the review of European law, economics and politics*. Praha : Wolters Kluwer, 2018, s. 191-204. ISBN 978-80-7598-492-0
- UŠIAKOVÁ, L. *Diskvalifikácia z výkonu funkcie v obchodnom práve*. Banská Bystrica : Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici – Belianum, 2022, 195 s. ISBN 978-80-557-1963-4. Dostupné na: doi.org/10.24040/2022.9788055719634
- VALČEK, A. *Európsky súd odmietol plošné zverejňovanie skutočných vlastníkov*. Dostupné na: <https://www.trend.sk/pravo/europsky-sud-odmietol-plosne-zverejnovanie-skutocnych-vlastnikov>
- VARGAEŠTOK, P., HRONČEK, R., KOŠÍKOVÁ, V. *Zákon o registri partnerov verejného sektora. Komentár*. Bratislava : Wolters Kluwer, 2020, 173 s. ISBN 978-0-571-0227-4
- WAHL, T. *CJEU: No Unrestricted Access to Data of Beneficial Owners*. Dostupné na: <https://eucrim.eu/news/cjeu-no-unrestricted-access-to-data-of-beneficial-owners/>
- ZIGO, D., VINCENT, F. „Beneficial Owners“ Policy: Comparison of Its Efficacy in the West with Prospects for Curbing Corruption in China. In *Danube*. Roč. 12, 2021, č. 4, s. 273-292. ISSN 1804-6746. Dostupné na: doi.org/10.2478/danb-2021-0018
- ZIGO, D. Beneficial ownership regulation: Slovakia and selected countries. In *Challenges of Law in Business and Finance*. Bukurešť : Adjuris – International Academic Publisher, 2021, s. 47 – 58. ISBN 978-606-95351-1-0 Dostupné na: <https://lawinbusiness.vse.cz/wp-content/uploads/Challenges-of-Law-in-Business-and-Finance.pdf>
- ZIGO, D. Register partnerov verejného sektora a odhaľovanie vlastníckych štruktúr spoločnosti. In *Acta Facultatis Iuridicae Universitatis Comenianaе*. Roč. 40, 2021, č. 2, s. 221 – 240. ISSN 1336-6912. Dostupné na: <https://afi-archiv.flaw.uniba.sk/index.php/AFI/article/view/108/103>